

ZAKON O ŠUMAMA

("Službeni glasnik RS", br. 46/1991, 83/1992, 54/1993, 60/93 i 54/1996)

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Zaštita, unapređivanje, korišćenje i upravljanje šumama i šumskim zemljištem i drugim potencijalima šuma (u daljem tekstu: gazdovanje šumama) ostvaruje se pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 2.

Šume, kao dobra od opšteg interesa, moraju da se održavaju, obnavljaju i koriste tako da se: očuva i poveća njihova vrednost i opštekorisne funkcije, obezbedi trajnost i zaštita i stalno povećavanje prirasta i prinosa.

Šumsko zemljište, kao dobro od opšteg interesa, koristi se za šumsku proizvodnju i ne može da se koristi u druge svrhe osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 3.

Pod šumom, u smislu ovog zakona, podrazumeva se zemljište obraslo šumskim drvećem.

Pod šumskim zemljištem, u smislu ovog zakona, podrazumeva se zemljište na kome se gaji šuma, ili zemljište na kome je zbog njegovih prirodnih osobina racionalnije da se gaji šuma, kao i zemljište koje je prostornim odnosno urbanističkim planom namenjeno za šumsku proizvodnju.

Pod opštekorisnim funkcijama šuma, u smislu ovog zakona, se podrazumevaju pozitivni uticaji šuma na životnu sredinu, a naročito: zaštićene, hidrološke, klimatske, higijensko-zdravstvene, turističko-rekreativne, privredne, nastavničke, naučnoistraživačke i odbrambene funkcije.

Drvoredi, šumski rasadnici i parkovi u naseljenim mestima, kao i grupe šumskog drveća koje čine celinu na površini do pet ari, ne smatraju se šumama u smislu ovog zakona.

Član 4.

Šume i šumska zemljišta kojima gazduju javna preduzeća su u državnoj svojini.

Član 5.

Radi racionalnog sprovođenja mera gazdovanja šumama, šumskim zemljištima i drugim potencijalima šuma na određenoj teritoriji (u daljem tekstu: šume) obrazuju se šumska područja.

Šumska područja se, po pravilu, obrazuju prema geografskim i prirodnim uslovima koji ukazuju na celinu područja.

Član 6.

Poslovi zaštite i unapređivanja šuma su od opšteg interesa.

Član 7.

Preduzeća i druga pravna lica (u daljem tekstu: korisnici) i sopstvenici gazduju šumama u skladu sa njihovim funkcijama i pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Član 8.

Šume i šumska zemljišta u državnoj svojini ne mogu da se otuđuju, osim u slučaju arondacije i komasacije i u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Javna preduzeća osnovana za gazdovanje šumama ne mogu da se transformišu u deoničko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću.

II. JAVNO PREDUZEĆE ZA GAZDOVANJE ŠUMAMA

Član 9.

Osniva se javno preduzeće za gazdovanje šumama u državnoj svojini obuhvaćenim šumskim područjima.

Javno preduzeće za gazdovanje šumama posluje pod firmom: javno preduzeće za gazdovanje šumama "Srbijašume" sa potpunom odgovornošću (u daljem tekstu: Javno preduzeće "Srbijašume").

Skraćeni naziv firme preduzeća iz stava 2. ovog člana je: Javno preduzeće "Srbijašume" sa p.o.

Sedište preduzeća iz stava 2. ovog člana je u Beogradu.

Na teritoriji Republike Srbije se ne mogu organizovati delovi javnog preduzeća za gazdovanje šumama čije sedište nije na teritoriji Republike Srbije.

Član 10.

Delatnost Javnog preduzeća "Srbijašume" jeste:

1) gajenje, održavanje i obnova šuma, rekonstrukcija i melioracija degradiranih šuma i šikara, proizvodnja šumskog semena i sadnog materijala i podizanje novih šuma i šumskih zasada;

2) proizvodnja šumskih sortimenata i korišćenje drugih šumskih proizvoda i njihov transport, korišćenje šuma za rekreaciju, uzgoj i lov divljači i drugo korišćenje šuma;

3) projektovanje, izgradnja i održavanje šumskih saobraćajnica, parkova i zelenih rekreativnih površina i drugih objekata koji služe gazdovanju šumama;

4) izrada programa, projekata i osnova gazdovanja šumama;

5) izvođenje geodetskih radova za posebne potrebe;

6) vršenje stručnih poslova u šumama sopstvenika;

7) trgovina na veliko i malo;

8) spoljno-trgovinski promet;

9) obavljanje privrednih delatnosti u inostranstvu;

10) unapređivanje i korišćenje opštekorisnih funkcija šuma.

Javno preduzeće "Srbijašume" može da obavlja i druge delatnosti i poslove, određene statutom, pod uslovom da to ne ometa obavljanje delatnosti i poslova iz stava 1. ovog člana.

Član 11.

Sredstva za osnivanje i rad Javnog preduzeća "Srbijašume" čine sredstva utvrđena bilansom stanja na dan 30. septembra 1991. godine a kojima raspolažu javna i društvena preduzeća koja gazduju šumama obuhvaćenim šumskim područjima.

Sredstva kojima raspolaže Javno preduzeće "Srbijašume" su u državnoj svojini.

Član 12.

Javno preduzeće "Srbijašume" stiče i pribavlja finansijska sredstva za obavljanje delatnosti i razvoj:

1) iz prihoda od proizvedenih i prodatih šumskih sortimenata i drugih šumskih proizvoda i ostalih prihoda koje ostvari svojim poslovanjem;

2) iz prihoda koje ostvari pružanjem usluga;

3) iz naknada za iskrčenu šumu;

4) iz kredita;

5) iz budžeta Republike i drugih namenskih sredstava koje obezbeđuje Republika;

6) izdavanjem i prodajom hartija od vrednosti;

7) iz ostalih prihoda i izvora.

Član 13.

Organi upravljanja Javnog preduzeća "Srbijašume" su upravni odbor, direktor i nadzorni odbor.

Član 14.

Organ upravljanja Javnog preduzeća "Srbijašume" je upravni odbor koji ima 11 članova.

Pet članova upravnog odbora imenuju se od predstavnika Javnog preduzeća "Srbijašume".

Član 15.

Upravni odbor Javnog preduzeća obavlja poslove:

1) utvrđuje poslovnu politiku, donosi statut i odluku o usvajanju plana razvoja i programa rada;

2) odlučuje o promeni delatnosti, sedišta i statusnim promenama Javnog preduzeća "Srbijašume", iz člana 10. stav 2. ovog zakona;

3) odlučuje o osnivanju novih preduzeća;

4) usvaja izveštaje o poslovanju preduzeća, periodične obračune i godišnji obračun;

5) odlučuje o raspodeli dobiti;

6) donosi investicione odluke;

7) donosi osnove, druge planove i programe gazdovanja šumama;

8) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Član 16.

Radom Javnog preduzeća "Srbijašume" rukovodi direktor.

Direktor Javnog preduzeća "Srbijašume" predstavlja i zastupa preduzeće; organizuje proces rada i vodi poslovanje preduzeća; samostalno donosi odluke i odgovara za zakonitost rada preduzeća; predlaže osnove poslovne politike, program rada i plan razvoja i preuzima

mere za njihovo sprovođenje; izvršava odluke upravnog odbora; imenuje i razrešava pomoćnike direktora koji rukovode unutrašnjim organizacionim celinama, kao i druga lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima; vrši i druge poslove određene zakonom i statutom.

Član 17.

Nadzorni odbor Javnog preduzeća "Srbijašume" ima pet članova.

Dva člana nadzornog odbora imenuju se od predstavnika Javnog preduzeća "Srbijašume".

Nadzorni odbor vrši nadzor nad poslovanjem Javnog preduzeća "Srbijašume", pregleda godišnji izveštaj, periodični obračun, godišnji obračun i predlog za raspodelu dobiti.

O rezultatima nadzora u pismenom obliku nadzorni odbor obaveštava upravni odbor i Vladu Republike Srbije.

Član 18.

Statutom Javnog preduzeća "Srbijašume" bliže se uređuju pitanja unutrašnje organizacije, delokrug rada organa preduzeća, prava i obaveze delova preduzeća u pravnom prometu, ovlašćenja u pogledu raspolaganja sredstvima od strane delova preduzeća i druga pitanja od značaja za poslovanje Javnog preduzeća "Srbijašume".

Radi zaštite i čuvanja šuma, u slučaju štrajka u Javnom preduzeću "Srbijašume", statutom ili drugim opštim aktom utvrdiće se poslovi koji se moraju obavljati u tom preduzeću i u vreme štrajka i način njihovog izvršavanja.

Direktor Javnog preduzeća "Srbijašume" će odrediti lica koja će raditi na izvršavanju poslova iz stava 2. ovog člana i način njihovog izvršavanja.

Prema licu koje ne izvrši nalog iz stava 3. ovog člana preduzeće se mere utvrđene statutom, odnosno kolektivnim ugovorom.

Član 19.

Vlada Republike Srbije:

1) imenuje upravni odbor, nadzorni odbor, direktora i vršioca dužnosti direktora Javnog preduzeća "Srbijašume";

2) daje saglasnost na statut Javnog preduzeća "Srbijašume", promenu delatnosti iz člana 10. stav 2. ovog zakona i statusne promene Javnog preduzeća "Srbijašume", odluku upravnog odbora Javnog preduzeća "Srbijašume" o osnivanju novih preduzeća, opšte osnove gazdovanje šumama, srednjoročni program za zaštitu i unapređivanje šuma, zamenu i otuđivanje šuma u državnoj i društvenoj svojini.

Član 20.

Ako Javno preduzeće "Srbijašume" zbog nedostatka sredstava ili iz drugih razloga nije u mogućnosti da blagovremeno i stručno izvršava poslove u gazdovanju šumama u skladu sa utvrđenim planovima, osnovama gazdovanja šumama i propisima dužno je da o tome obavesti Vladu Republike Srbije.

Nad Javnim preduzećem "Srbijašume" ne može da se vodi stečajni postupak.

III. GAZDOVANJE ŠUMAMA

1. Šumska područja

Član 21.

Šumsko područje obuhvata šume u državnoj i privatnoj svojini.

Obrazuju se sledeća šumska područja: (1) Južnomoravsko, (2) Jablaničko, (3) Nišavsko, (4) Moravsko, (5) Topličko, (6) Timočko, (7) Severnokučajsko, (8) Južnokučajsko, (9) Rasinsko, (10) Donjebarsko, (11) Gornjebarsko, (12) Šumadijsko, (13) Golijsko, (14) Tarsko-zlatiborsko, (15) Limsko, (16) Podrinjsko-kolubarsko, (17) Posavsko-podunavsko, (18) Sremsko, (19) Banatsko, (20) Severnobačko, (21) Južnobačko, (22) Pomoravsko, (23) Nerodimsko-lepenačko, (24) Šarsko-podrimsko, (25) Prokletijsko-bistričko, (26) Ibarsko i (27) Kosovsko.

Šume koje su obuhvaćene šumskim područjima iz stava 1. ovog člana određene su u Popisu šuma i šumskog zemljišta koji je sastavni deo ovog zakona.

Član 22.

Gazdovanje šumama, u smislu ovog zakona, obuhvata naročito:

1) gajenje šuma (prosta i proširena reprodukcija);

2) korišćenje šuma i šumskog zemljišta i drugih potencijala šuma (proizvodnja šumskih sortimenata i njihov transport; proizvodnja i sakupljanje šumskih plodova, gljiva i lekovitog bilja; turističko-ugostiteljske i rekreativno-zdravstvene potrebe; gajenje i lov divljači, i dr.);

3) izgradnja i održavanje šumskih saobraćajnica i drugih objekata koji služe gazdovanju šumama;

4) unapređivanje svih funkcija šuma.

Pod prostom reprodukcijom šuma, u smislu ovog zakona, podrazumeva se: priprema zemljišta za prirodno podmlađivanje; popunjavanje, nega i čišćenje sastojina, ošumljavanje površina nastalih čistom sečom kao redovnim vidom obnavljanja šuma ili dejstvom elementarnih nepogoda; zaštita šuma od štetnog delovanja čoveka, biljnih bolesti i štetočina i požara; čuvanje šuma od bespravnog korišćenja i samovlasnog zauzimanja; proizvodnja šumskog semena i sadnog materijala i izgradnja šumskih saobraćajnica za potrebe proste reprodukcije šuma; odabiranje i obeležavanje stabala za seču i izrada osnova i drugih projekata i planova gazdovanja šumama.

Pod proširenom reprodukcijom šuma, u smislu ovog zakona podrazumeva se: pošumljavanje neobraslog šumskog zemljišta; rekonstrukcija i melioracija degradiranih šuma, šikara i šibljaka (prevođenje šume u viši uzgojni oblik, zamena vrsta drveća, podizanje intenzivnih zasada brzorastućih vrsta drveća i zaštitnih pojaseva na novim površinama); proizvodnja šumskog semena i sadnog materijala; izgradnja šumskih saobraćajnica i izrada projekata i planova za potrebe proširene reprodukcije.

Za pojedine šume mogu da se utvrde prioritetne opštekorisne funkcije, obaveze i sredstva za njihovo ostvarivanje.

Stručno rukovođenje poslovima iz člana 22. st. 1. do 3. ovog zakona, izradu osnova i programa gazdovanja šumama, godišnjih izvođačkih planova i odabiranja i obeležavanja stabala za seču, mogu da vrše diplomirani inženjeri šumarstva i tehničari šumarske struke, odnosno lica koja su stekla IV stepen stručne spreme šumarske struke ako su položila stručni ispit.

Član 23.

Opšte smernice razvoja i unapređivanja šuma utvrđuju se Osnovom za šume Srbije.

Osnovu iz stava 1. ovog člana donosi Vlada Republike Srbije.

Osnova iz stava 1. ovog člana donosi se za period od 20 godina.

2. Osnove gazdovanja šumama

Član 24.

Šumama u državnoj svojini koje su obuhvaćene šumskim područjem i šumama nacionalnih parkova gazduje se na osnovu opšte osnove gazdovanja šumama (u daljem tekstu: opšta osnova) i posebnih osnova gazdovanja šumama (u daljem tekstu: posebna osnova).

Šumama u državnoj svojini van šumskih područja i nacionalnih parkova gazduje se na osnovu posebnih osnova.

Šumama u privatnoj svojini gazduje se na osnovu opšte osnove i programa gazdovanja privatnim šumama (u daljem tekstu: program).

Šumama u društvenoj svojini gazduje se na osnovu posebnih osnova.

Osnove iz st. 1., 2. i 4. ovog člana donosi predučeće koje gazduje šumama, a program gazdovanja privatnim šumama javno predučeće za gazdovanje šumama.

Osnove za program gazdovanja iz st. 1. do 4. ovog člana donose se za vreme od deset godina.

Sprovođenje osnova i programa gazdovanja šumama obezbeđuje se godišnjim izvođačkim planom gazdovanja državnim odnosno društvenim šumama i godišnjim planom gazdovanja privatnim šumama.

Bliži propis o sadržini osnova i programa iz st. 1. do 4. i stava 7. donosi ministar nadležan za poslove šumarstva (u daljem tekstu: ministar).

Član 25.

Opšta osnova donosi se za šume obuhvaćene jednim šumskim područjem, odnosno nacionalnim parkom.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana opšta osnova se može doneti za više šumskih područja, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove šumarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Opštom osnovom određuju se osnovne smernice i ciljevi gazdovanja šumama, mere za unapređivanje šuma, očuvanje i jačanje opštekorisnih funkcija šuma i zaštitu šuma.

Član 26.

Posebna osnova donosi se za jednu gazdinsku jedinicu.

Posebna osnova sadrži naročito: analizu dosadašnjeg gazdovanja šumama, prikaz stanja šuma, ciljeve gazdovanja šumama, vrstu i obim radova.

Član 27.

Ministarstvo daje saglasnost na posebnu osnovu i program gazdovanja privatnim šumama.

Član 28.

Godišnji plan izvođenja radova gazdovanja šumama (u daljem tekstu: godišnji izvođački plan) u državnoj, odnosno društvenoj svojini za radove koji će da se izvode u periodu od 1. marta do 31. oktobra tekuće godine, korisnik šuma donosi najkasnije 30 dana pre početka radova, a za radove koje će da izvrši u periodu od prvog novembra tekuće godine do kraja februara naredne godine do prvog oktobra tekuće godine.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, korisnik nije dužan da doneše godišnji izvođački plan za radove koji se finansiraju uz učešće sredstava budžeta Republike.

Godišnji izvođački plan iz stava 1. ovog člana mora da bude u skladu sa opštom i posebnom osnovom.

Član 29.

Izvršeni obim radova proste i proširene reprodukcije u toku tekuće godine mora biti po vrsti i obimu srazmeran obimu izvršene seče šuma u prethodnoj godini i to u odnosu koji je između tih radova utvrđen u opštoj i posebnim osnovama.

Izvršeni obim radova obuhvata samo one radove koji su izvršeni iz sredstava korisnika šuma.

Sredstva za izvršavanje radova proširene reprodukcije obezbeđuju se iz sredstava budžeta Republike i sredstava korisnika šuma.

Član 30.

Osnova za šume Srbije, opšta osnova, posebna osnova i program se donose najkasnije u roku od godinu dana od dana isteka perioda za koji je doneta prethodna osnova, odnosno program.

U periodu od isteka vremena za koji je doneta prethodna osnova, odnosno program, do donošenja nove osnove, odnosno programa, šumama se gazduje po prethodnoj osnovi, odnosno programu.

U periodu iz stava 2. ovog člana, obim radova proste reprodukcije ne može biti manji, a obim seče šuma ne može biti veći od godišnjeg proseka ovih radova predviđenih osnovama, odnosno programom donetim za prethodni period.

Ako se po isteku roka iz stava 1. ovog člana ne donešu osnove gazdovanja, ne može da se vrši seča šuma.

Član 31.

Korisnik šuma je dužan da u opštoj osnovi, posebnoj osnovi, godišnjem izvođačkom planu i programu evidentira izvršene radove na zaštititi, gajenju i seči šuma.

Radovi izvršeni u toku godine evidentiraju se najkasnije do 31. marta naredne godine.

Član 32.

Program se donosi za područje jedne ili više katastarskih opština ili za teritoriju jedne ili više opština.

U programu iz stava 1. ovog člana prikazuje se stanje šuma i određuju ciljevi gazdovanja, vrsta i obim radova, kao i mere za postizanje ciljeva gazdovanja i to za područje za koje se donosi program i posebno za svaku šumsku parcelu.

Član 33.

Javno preduzeće je dužno da nacrt programa izloži na javni uvid za vreme koje ne može biti kraće od 90 dana.

Javno preduzeće je dužno da po donošenju programa dostavi izvod iz ovog programa sopstveniku šume za njegovu šumu.

Sredstva za izradu dela opšte osnove koji se odnosi na šume u privatnoj svojini obezbeđuju se iz sredstava budžeta Republike.

Sredstva za izradu programa obezbeđuju sopstvenici šuma.

Javno preduzeće raspoređuje troškove izrade programa na sopstvenike šuma srazmerno površini šuma.

Naplata sredstava iz stava 4. ovog člana, ako ih sopstvenik šuma ne uplati u određenom roku, vrši se po propisima koji važe za naplatu poreza od građana.

Javno preduzeće vrši kontrolu izvršavanja radova predviđenih u programu, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 34.

Ako se u toku sprovođenja osnova i programa u njima utvrde bitni nedostaci ili se izmene okolnosti na kojima su zasnovane, izvršiće se njihova izmena i dopuna u roku od šest meseci od dana utvrđivanja bitnih nedostataka, odnosno izmenjenih okolnosti.

3. Gajenje, unapređivanje i korišćenje šuma

Član 35.

Korisnici i sopstvenici šuma dužni su da:

1) gazdovanje šumama prilagođavaju načinu gazdovanja visokim šumama kao osnovnom obliku gajenja šuma, uslovima sredine, biološkim osobinama vrsta drveća, stanju i funkciji šuma;

2) šumskouzgojnim i drugim merama obezbeđuju prirodni način obnavljanja šuma;

3) pravovremeno primenjuju mere nege (čišćenje, prorede i dr.) i zaštite šuma;

4) prevode niske i degradirane šume i šikare u visoke šume, gde njihov opstanak nije uslovjen staništem i biološkim osobinama vrste drveća;

5) pošumljavaju stara sečišta, požarišta, površine ogolele delovanjem prirodnih činilaca, biljnih bolesti i drugih uzročnika;

6) u prebirnim i neuredno prebirnim šumama prvenstveno i postepeno koriste prestarela stabla loših tehničkih svojstava uz preuzimanje odgovarajućih šumskouzgojnih radova;

7) šumska zemljišta štete od dalje degradacije i erozije i privode šumskoj proizvodnji;

8) izvršavaju i druge radove i mere u skladu sa osnovama i programom.

Član 36.

Korisnici i sopstvenici šuma su dužni da izvrše pošumljavanje požarišta, površina na kojima nije uspelo podmlaćivanje i pošumljavanje, kao i površina na kojima je izvršeno pustošenje - bespravna čista seča i krčenje šuma ili bespravna seča retkih vrsta drveća, u roku koji odredi nadležni inspekcijski organ.

Član 37.

U šumama koje se prirodno obnavljaju seča šuma vrši se, po pravilu, u doba mirovanja vegetacije.

Vreme seče šuma određuje se posebnom osnovom, odnosno programom.

Član 38.

Seča šuma može da se vrši posle odabiranja, obeležavanja i evidentiranja stabala za seču (u daljem tekstu: doznaka).

Doznaku stabala za seču u državnim šumama, privatnim šumama obuhvaćenim šumskim područjima i nacionalnim parkovima i društvenim šumama vrše korisnici šuma, a u privatnim šumama van šumskih područja i van nacionalnih parkova javno preduzeće koje rešenjem odredi ministar.

Obeležavanje panjeva bespravno posećenih stabala u šumama u državnoj i društvenoj svojini i šumama u privatnoj svojini obuhvaćenih šumskim područjima i nacionalnim parkovima vrši korisnik šuma, a u šumama u privatnoj svojini van šumskih područja i nacionalnih parkova javno preduzeće koje rešenjem odredi ministar (u daljem tekstu: šumska krivica).

Ako sopstvenik šume posle izvršene doznačke stabala za seču zahteva donošenje rešenja o odobrenju seče, javno preduzeće će doneti rešenje u roku od sedam dana od dana podnošenja zahteva.

Ministar donosi propis o načinu obeležavanja stabala za seču, načinu obeležavanja panjeva bespravno posećenih stabala, načinu evidentiranja tih stabala i panjeva u doznačnim knjigama, odnosno knjigama šumske krivice, obliku i sadržini doznačnih žigova i žigova za šumsku krivicu i obrascima doznačne knjige, odnosno knjige šumske krivice.

Član 39.

Odabiranje stabala za seču vrši se u skladu sa osnovama i programom gazdovanja šumama.

Doznaku stabala za seču u šumama visokog uzgojnog oblika može da vrši diplomirani inženjer šumarstva, a u izdanačnim šumama - plantažama i prirodnim šumama mekih lišćara

diplomirani inženjer šumarstva ili tehničar šumarske struke odnosno lice koje je steklo IV stepen stručne spreme šumarske struke zanimanja tehničar za gazdovanje šumama.

Član 40.

Zabranjeno je pustošenje i krčenje šuma; čista seča koja nije odobrena kao redovan vid obnavljanja šuma; seča retkih vrsta drveća; podbeljivanje stabala; paša i brst koza i druge stoke; žirenje; gajenje liničkih šuma; kresanje lisnika; sakupljanje šumskega plodova, lekovitog bilja, šušnja i mahovine; korišćenje kamena, šljunka, peska, humusa, zemlje i dr. seča semenskih sastojina i semenskih stabala koja nije predviđena osnovama gazdovanja šumama; samovlasno zauzimanje šuma; uništavanje ili oštećivanje šumskega zasada, oznaka i graničnih znakova; odlaganje smeća i otpadaka i drugih štetnih i opasnih materija; kao i zagađivanje šuma na drugi način i druge radnje kojima se slabim prinosna snaga šume ili ugrožava funkcija šume, ako zakonom nije drukčije određeno.

Pod pustošenjem šuma smatra se svaka radnja izvršena protivno propisima kojom se slabim plodnost (prinosna snaga) šumskega zemljišta i time dovodi u opasnost ili onemogućava trajnost šumske proizvodnje ili gajenje šuma na tom zemljištu ili ugrožava opstanak šuma i njihove opštekorisne funkcije (seča većeg obima koja se približava krčenju šuma, prebirna seča prejakog intenziteta, podbeljivanje stabala, svaka radnja koja može prouzrokovati zakoravljanje, spiranje i odnošenje zemljišta vodom ili vetrom i dr.).

Član 41.

Izuzetno od odredbe stava 1. člana 40. ovog zakona krčenje šuma može da se vrši radi promene vrste drveća ili uzgojnih oblika šume, podizanje šumskega plantaža i rasadnika, otvaranje šumske proseke, izgradnja šumske saobraćajnice i drugih objekata koji služe gazdovanju šumama i kojima se obezbeđuju unapređivanje i korišćenje svih funkcija šuma, kao i kod sprovođenja komasacije i arondacije poljoprivrednog zemljišta i šuma.

Krčenje šuma može da se vrši i u drugim slučajevima ako to zahteva opšti interes utvrđen na osnovu zakona.

U slučaju iz stava 2. ovog člana plaća se i jednokratna naknada za iskrčenu šumu u visini petostrukе vrednosti šume utvrđene u skladu sa propisima o eksproprijaciji.

Sredstva ostvarena od naknade iz stava 3. ovog člana evidentiraju se na posebnom računu Ministarstva.

Član 42.

Čista seča šume koja nije odobrena kao redovan vid obnavljanja šume može da se vrši radi izgradnje vodova (elektro i PTT), žičara, privremenih šumskega puteva i drugih privremenih objekata koji služe gazdovanju šumama, otvaranju protivpožarnih linija pri gašenju visokog šumskega požara, prosicanju potrebnih prolaza za izvršenje geodetskih i sličnih radova, suzbijanja biljnih bolesti i štetočina, naučnoistraživačkih ogleda, kao i kad je usled drugih prirodnih pojava ugrožena većina šumskega drveća, ako se time ne ugrožavaju zaštitne funkcije šume.

Čista seča šuma radi izgradnje vodova i sličnih objekata koji ne služe gazdovanju šumama smatra se krčenjem šuma u smislu stava 2. člana 41. ovog zakona.

Član 43.

Krčenje šuma iz člana 41. stav 1. ovog zakona, odnosno čista seča šuma iz člana 42. stav 1. ovog zakona, može da se vrši u šumama kojima gazduje korisnik na osnovu odluke organa upravljanja tog korisnika, a u šumama u privatnoj svojini na osnovu odobrenja javnog preduzeća iz čl. 38. i 102. ovog zakona.

Odlukom, odnosno odobrenjem krčenja šuma određuje se način i rok u kome će se izvršiti pošumljavanje ili podizanje šumske plantaže.

Odlukom, odnosno odobrenjem čiste seče šuma iz člana 42. stav 1. ovog zakona, za slučaj suzbijanja biljnih bolesti, štetočina, kao i kad je usled drugih prirodnih pojava ugrožena većina šumskega drveća određuje se način i rok u kome će se izvršiti pošumljavanje.

Član 44.

Pre utvrđivanja trase vodova (elektro i PTT), žičara i sličnih objekata koji prolaze kroz šumu, organ nadležan za izdavanje odobrenja za izvođenje tih radova dužan je da pribavi mišljenje korisnika, odnosno sopstvenika šuma.

Način obavljanja seče šuma na trasi se sporazumno utvrđuje između korisnika, odnosno sopstvenika šuma i investitora.

Ako ne dođe do sporazuma iz stava 2. ovog člana, način obavljanja seče šume utvrđuje Ministarstvo.

Član 45.

Zabranjena je seča stabala Pančićeve omorike, tise, mečije leske, poljskog bresta, dževarastog javora, koprivića, izdvojenih i priznatih semenskih stabala i sastojina, stabala retkih ili ugroženih vrsta šumskog drveća, kao i sakupljanje šumskih plodova i bilja koji su posebnim propisom zaštićeni.

Stabla šumskog drveća iz stava 1. ovog člana, ako su suva ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti i štetočina, kao i pri sprovođenju mera nege u zasadima i prirodnim šumama i u drugim slučajevima utvrđenim propisima, mogu se seći uz odobrenje Ministarstva.

Član 46.

Zabranjena je seča četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, seča može da se vrši:

- 1) kada se vrši prored u podmlađenim šumama predviđena osnovama ili programom;
- 2) kada su stabla iz stava 1. ovog člana namenski uzgajana u šumskim rasadnicima, šumskim čistinama ili na zemljištu ispod vodova (elektro i PTT).

Odredbe stava 1. ovog člana ne odnose se na vrhove četinarskih stabala posečenih putem redovnih seča obnavljanja i prorednih seča, previđenih osnovama ili programom.

U slučajevima iz st. 2. i 3. ovog člana, četinarska stabla mogu da se stavlju u promet ako su na mestu seče žigosana, odnosno obeležena na propisani način.

Za četinarska stabla namenjena za novogodišnje i druge praznike izdaje se propratnica, odnosno otpremnica.

Bliži propis o načinu žigosanja, odnosno obeležavanju četinarskih stabala iz stava 4. ovog člana donosi Ministarstvo.

Član 47.

Zabranjeno je da se drvo iz šume i drvo iz člana 3. stav 4. ovog zakona, osim drveta od voćnih stabala, pomera sa mesta seče, kupuje, prodaje, poklanja i prevozi saobraćajnim sredstvima, dok se ne žigoše šumskim žigom, odnosno ne žigoše na drugi propisani način i izda propratnica, odnosno otpremnica, koja na domaćem tržištu prati drvo u prometu.

Žigosanje posečenog drveta i izdavanje otpremnice za drvo iz državnih i društvenih šuma, odnosno propratnice za drvo iz šuma sopstvenika obuhvaćenih šumskim područjima i nacionalnim parkovima vrši korisnik šume, a žigosanje posečenog drveta i izdavanje propratnica iz šuma u privatnoj svojini van šumskih područja i nacionalnih parkova, javno preduzeće koga rešenjem odredi ministar.

Žigosanje posečenog drveta i izdavanje otpremnice, odnosno propratnice za drvo koje potiče sa površina koja se u smislu odredaba člana 3. stav 4. ovog zakona ne smatraju šumama vrše javna preduzeća iz člana 102. ovog zakona na područjima na kojima ove poslove vrše u privatnim šumama.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, žigosanje drveta i izdavanje propratnice, odnosno otpremnica, može da se vrši i van mesta seče ako je drvo bespravno posećeno, odnosno pomereno sa mesta seče, kada je u odgovarajućem postupku nadležni organ utvrdio da su prestali razlozi zbog kojih je drvo privremeno oduzeto.

Bliži propis o obliku i sadržini šumskog žiga, obrascu propratnice, odnosno otpremnice, uslovima, načinu i roku žigosanja posečenog drveta donosi ministar.

Član 48.

Sredstva za izvršavanje poslova dozname, žigosanja i izdavanja propratnica i vršenja drugih stručnih poslova u gazdovanju privatnim šumama obezbeđuju se u budžetu Republike.

Član 49.

Sakupljanje šumskih plodova, lekovitog i drugog bilja, korišćenje kamena, peska, šljunka, humusa, kao i pčelarenje, može da se vrši uz odobrenje korisnika šuma, odnosno sopstvenika šume.

Uslove pod kojima mogu da se vrše radnje iz stava 1. ovog člana (vreme, način sakupljanja, visinu naknade i dr.) utvrđuje korisnik šuma, odnosno sopstvenik šume.

Član 50.

Paša, osim paše i brsta koza, odnosno žirenje može izuzetno da se vrši u šumama: kada je uzrast drveta takav da im stoka ne može nanositi štetu; gde se ne vrše meliracioni radovi; u

kojima nije u toku veštačko ili prirodno podmlađivanje kao i u šumama koje se ne nalaze na zemljištu podložnom razvejavanju vетrom, klizanju, spiranju i odronjavanju; koje nisu oštećene od požara; koje nisu izdvojene kao semenske sastojine ili rezervati prirode i u kojima se ne vrši smolarene.

Na šumskom zemljištu dok se ne izvrši njegovo pošumljavanje dozvoljena je paša.

U šumama u državnoj i društvenoj svojini koje mogu da se koriste za pašu, odnosno žirenje, držaoci stoke mogu da vrše pašu, odnosno žirenje stoke samo pod nadzorom čuvara stoke, uz naknadu i odobrenje korisnika šuma.

Uslove pod kojima može da se vrši paša, odnosno žirenje (vreme paše, odnosno žirenja, vrsta stoke, broj grla, visinu naknade i sl.) utvrđuje korisnik šuma.

Pristup stoke na pašu, odnosno žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojila kroz delove šuma u kojima nije odobrena paša dozvoljen je samo određenim putem.

Puteve za progon stoke na pašu i žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojila određuje i obeležava korisnik šuma.

Član 51.

U šumi se gaji određena vrsta i broj divljači u skladu sa osnovnom namenom šume.

Član 52.

Saobraćajnice koje služe prvenstveno gazdovanju šumama a vode se kao poslovna sredstva korisnika šuma, smatraju se šumskim saobraćajnicama.

Šumske saobraćajnice mogu da koriste i druga preduzeća, pravna lica i građani pod uslovima utvrđenim opštim aktom korisnika šuma.

Zabranjena je izgradnja šumskih puteva kroz delove šuma u kojima je pri kraju proces podmlađivanja.

Optimalna otvorenost šuma šumskog područja šumskim putevima utvrđuje se opštom osnovom, odnosno posebnom osnovom za šume van šumskog područja.

Član 53.

- brisan -

4. Sredstva za reprodukciju šuma

Član 54.

Sredstva za reprodukciju šuma izdvajaju korisnici šuma najmanje u visini utvrđenoj saveznim zakonom.

Sredstva za reprodukciju šuma koriste se za finansiranje radova proste i proširene reprodukcije, nabavku opreme za gazdovanje šumama, izgradnju šumskih saobraćajnica iz člana 52. stav 1. ovog zakona i drugih objekata koji služe gazdovanju šumama, kao i za otplatu kredita za radove iz ovog stava.

Sredstva iz stava 1. ovog člana, korisnik šuma u toku tekuće godine, koristi za finansiranje radova proste i proširene reprodukcije (osim za čuvanje šuma i izgradnju šumskih saobraćajnica) i izradu osnova gazdovanja šumama u visini od najmanje 40% tih sredstava obračunatih u tekućoj godini.

Sredstva za sanaciju degradiranih šuma i šumskih zemljišta u vidu naknade izdvajaju preduzeća koja svojom delatnošću ugrožavaju šumu.

Korisnik šuma obavezan je da posebno evidentira sredstva za reprodukciju šuma, kao i njihovo korišćenje.

Član 54a

Uvodi se naknada za korišćenje šuma, i to:

- 1) za posećeno drvo,
- 2) za korišćenje šumskog zemljišta kad se daje u zakup,
- 3) za korišćenje šuma i šumskog zemljišta kad se daje za ispašu.

Član 54b

Naknadu za posećeno drvo, korišćenje šumskog zemljišta za zakup i korišćenjem šuma i šumskog zemljišta za ispašu plaćaju korisnici.

Sopstvenici šuma plaćaju samo naknadu za posećeno drvo.

Član 54v

Osnovicu za obračun i plaćanje naknade iz člana 54a ovog zakona čini:

- 1) za posečeno drvo - tržišna vrednost posečenog drveta utvrđena na mestu utovara,
- 2) za korišćenje šumskog zemljišta kad se daje u zakup - iznos naplaćene zakupnine,
- 3) za korišćenje šuma i šumskog zemljišta za ispašu - iznos naplaćene naknade za ispašu.

Na osnovicu iz stava 1. ovog člana primenjuje se stopa u visini od 3%.
Tržišnom vrednošću posečenog drveta, u smislu ovog zakona, smatra se cena po jedinicima po kojoj Javno preduzeće "Srbijašume" prodaje drvo iz šume kojom gazduje na mesto utovara.

Član 54g

Obračun i uplatu naknade za korišćenje šuma vrše korisnici do petnaestog u mesecu za prethodni mesec.

Sopstvenik šume dužan je da naknadu za posečeno drvo plati u roku od 15 dana od dana izvršene dozname.

Obračun i utvrđivanje visine naknade za posečeno drvo, koju plaća sopstvenik, vrši se na doznačnom listu u postupku odobravanja seče.

Za drvo od bespravno posečenih stabala, visina naknade sa obračunava i utvrđuje na osnovicu utvrđenu na dan izricanja kazne za krivično delo, privredni prestup, odnosno prekršaj.

Član 54d

Sredstva ostvarena od naknada za korišćenje šuma evidentiraju se na posebnom računu Ministarstva.

Član 54đ

U pogledu prinudne naplate sredstava iz člana 54a ovog zakona, zastarelosti, kamate i drugog što nije predviđeno ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje porez na dobit korporacija, odnosno za sopstvenika šuma - odredbe zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 55.

- brisan -

Član 56.

- brisan -

Član 57.

- brisan -

Član 58.

- brisan -

Član 59.

- brisan -

Član 60.

Sredstva naknada iz čl. 41. i 54d ovog zakona i druga sredstva budžeta Republike Srbije koriste se za finansiranje poslova od opštег interesa i to za: pošumljavanje goleti; podizanje plantaža i intenzivnih zasada; melioraciju degradiranih šuma i šikara; proizvodnju šumskog semena i sadnog materijala; negu, zaštitu i održavanje šumskih zasada; održavanje i obnovu šuma; izgradnju šumskih puteva za potrebe pošumljavanja; zaštitu šuma od požara; naučna i studijska istraživanja od značaja za šumarstvo; izradu dela opšte osnove za privatne šume i programa gazdovanja šumama u privatnoj svojini; utvrđivanje uzroka i sanaciju sušenja šuma;

izradu programa i projekata za radove iz ovog člana i drugih zadataka koji su bitni za zaštitu i unapređivanje šuma.

Sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se kao učešće u finansiranju poslova od opštег interesa.

Bliže uslove i kriterijume za dodelu i korišćenje sredstava utvrđuje Ministarstvo.

Dodelu sredstava vrši Ministarstvo na osnovu sprovedenog konkursa.

Neutrošena sredstva u prethodnoj godini prenose se za iste namene u narednu godinu.

Član 61.

Poslovi od opštег interesa finansiraju se prema srednjoročnom i godišnjem programu za zaštitu i unapređivanje šuma.

Programe iz stava 1. ovog člana donosi Vlada Republike Srbije.

ČI. 62. – 64. brisani

IV. POSEBNE MERE ZA ZAŠTITU ŠUMA

Član 65.

Korisnici i sopstvenici šuma dužni su da preduzimaju mere radi zaštite šuma od požara, drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti, štetočina i drugih šteta, kao i mere nege šumskih zasada.

Korisnik je dužan da doneše plan zaštite šuma od požara u kome se utvrđuju preventivne i druge mere za zaštitu šuma od požara.

U opštoj i posebnoj osnovi i programu gazdovanja šumama utvrđuju se šume koje se smatraju naročito ugroženim od požara i drugih šteta i propisuju mere za njihovo otklanjanje.

Član 65a

Fizičko ili pravno lice, pored naknade stvarno pričinjene štete, plaća i naknadu štete pričinjenu šumi prema propisu koji donosi ministar.

Član 66.

Korisnici, odnosno sopstvenici šuma dužni su da sve radove u gazdovanju šumama organizuju i izvršavaju u vreme i na način kojim se obezbeđuje održavanje i uspostavljanje šumskog reda.

Pod šumskim redom podrazumeva se stanje u šumi koje obezbeđuje uslove za njenu održavanje, obnavljanje i unapređivanje, a naročito: zaštita od požara, biljnih bolesti i štetočina, zaštita zemljišta pod šumom od nastanka i razvijanja erozionih procesa zbog seče ili uklanjanja drveta iz šume i zaštita podmlatka.

Ako se poremeti šumski red, korisnik i sopstvenik šume, dužni su da u najkraćem mogućem roku i na propisani način uspostave šumski red.

Bliži propis o šumskom redu donosi ministar.

Član 67.

Zabranjeno je u šumi i na udaljenosti 200 metara od ruba šume podizati krečane, poljske ciglane i druge objekte sa otvorenom vatrom, kao i loženje otvorene vatre u šumi.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, lica koja se iz opravdanih razloga zadržavaju u šumi (šumski radnici, turisti i dr.) mogu da lože otvorenu vatu u šumi samo na određenim i za to obezbeđenim mestima, pridržavajući se mera sigurnosti koje propisuje korisnik šuma.

Član 68.

Zabranjeno je strugare i druga postrojenja za mehaničku preradu drveta postavljati u šumi i na udaljenosti manjoj od 200 metara od ruba šume.

Na strugarama i drugim postrojenjima za mehaničku obradu drveta ne može da se vrši primarna prerada drveta ako to drvo nije žigosanom šumskim žigom, odnosno obeleženo na drugi propisani način i ako za to drvo nije izdata propratnica, odnosno otpremnica.

Vlasnici postrojenja iz stava 1. ovog člana dužni su da drvo uskladišteno u krugu postrojenja evidentiraju na propisani način odmah po prijemu drveta.

Član 69.

Čuvanje, odnosno zaštitu šuma u državnoj i društvenoj svojini od protivpravnog prisvajanja i korišćenja, požara i drugih protivpravnih radnji (u daljem tekstu: čuvanje šuma) vrši korisnik.

Radi čuvanja šuma korisnik organizuje službu čuvanja šuma.

U slučaju veće ugroženosti šuma od protivpravnog korišćenja, Vlada Republike Srbije može na ugroženom području da uvede posebne mere za zaštitu šuma.

Član 70.

U vršenju službe čuvanja šuma, čuvar šuma je ovlašćen i dužan:

1) da legitimise lica zatečena u vršenju prekršaja kažnjivog po ovom zakonu ili krivičnih dela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva dela, ako ne može da utvrdi identitet tog lica na drugi način;

2) da vrši pregled svih vrsta vozila kojima se drvo prevozi i svih vrsta tovara kojima se drvo prenosi u cilju pronaleta predmeta krivičnog dela ili prekršaja;

3) da vrši pregled mesta gde se drvo nalazi, osim stanova i ostalih prostorija, u cilju pronaleta predmeta krivičnog dela ili prekršaja;

4) da vrši privremeno oduzimanje bespravno posećenog drveta, predmeta kojima je izvršeno krivično delo ili prekršaj i predmeta koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela i da ove predmete bez odlaganja preda nadležnom organu;

5) da obnavlja i čuva granične oznake od uništavanja i bespravnog korišćenja;

6) da u slučaju pomeranja ili uništavanja graničnih oznaka u cilju samovlasnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta pravovremeno izveštava korisnika.

Pored poslova iz stava 1. ovog člana, čuvar šuma je dužan da odmah obavesti nadležni inspekcijski organ o utvrđenim nezakonitim radnjama u gazdovanju šumama sopstvenika.

Čuvar šuma može biti lice koje je završilo najmanje školu za kvalifikovane radnike u šumarstvu, odnosno koje je steklo treći stepen stručne spreme šumarske struke zanimanja pomoćni šumarski tehničar za gazdovanje šumama ili nižu šumarsku školu ili mu je ta spremu priznata na osnovu posebnih propisa, a ispunjava propisane uslove za nošenje oružja i uslove utvrđene od strane korisnika koji je organizovao službu čuvanja šuma.

Član 71.

Čuvar šuma vrši službu čuvanja šuma u službenom odelu i naoružan je oružjem koje odredi korisnik šuma.

Čuvar šuma ima legitimaciju čuvara šuma.

Legitimaciju čuvara šuma izdaje na propisanom obrascu korisnik kod koga je čuvar šuma u radnom odnosu.

Kad čuvar šuma preduzima radnje iz člana 70. ovog zakona, dužan je da prethodno pokaze legitimaciju čuvara šuma.

Bliži propis o obrascu legitimacije čuvara šuma donosi ministar.

Član 72.

Vlada na predlog ili zahtev pravnog lica, ako osnovama i programom iz člana 24. ovog zakona nisu utvrđene opštekorisne prioritetne funkcije može da utvrdi prioritetne opštekorisne funkcije pojedinih šuma.

Pre utvrđivanja opštekorisne funkcije pojedinih šuma iz stava 1. ovog člana Vlada će pribaviti mišljenje korisnika šuma.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, utvrđivanje prioritetnih opštekorisnih funkcija šuma, ako su te šume, odnosno njihovi delovi manji od 20 ha, vrši Ministarstvo po prethodno pribavljenom mišljenju korisnika šuma, odnosno korisnika koji obavlja stručne poslove u privatnim šumama.

Član 73.

Aktom kojim su utvrđene prioritetne opštekorisne funkcije šume određuju se i mere koje moraju da se preduzmu u gazdovanju tom šumom.

U osnovama i programu kojima su obuhvaćene šume za koje su utvrđene prioritetne opštekorisne funkcije šuma vrše se odgovarajuće izmene i dopune u skladu sa aktom iz stava 1. ovog člana.

Sredstva za sprovođenje mera iz stava 1. ovog člana i naknadu u slučaju da se tim merama ograničava pravo korišćenja šuma obezbeđuje pravno lice na čiji zahtev su utvrđene prioritetne opštekorisne funkcije šuma.

Šumom za koju su utvrđene prioritetne funkcije šuma gazduje korisnik, odnosno sopstvenik, koji je tom šumom gazdovao do utvrđivanja prioritetnih funkcija šuma.

Ukoliko se ne obezbede sredstva iz stava 3. ovog člana, korisnik odnosno sopstvenik šume nije dužan da sprovodi mere utvrđene aktom iz stava 1. ovog člana.

Član 74.

Korisnik šume obavezan je da vodi evidenciju šuma i šumskog zemljišta kojima gazduje.
Bliži propis o načinu vođenja evidencije šuma i šumskog zemljišta donosi ministar.

V. PROMET, ZAKUP I ARONDACIJA ŠUMA

Član 75.

Korisnik šume može po tržišnim uslovima da otudi ili zameni pojedinu šumu ili deo šume u kojoj ne može da organizuje racionalno gazdovanje (manja izolovana šuma, enk lava ili poluenk lava u šumama korisnika, odnosno sopstvenika) za šumu ili delove šuma drugih korisnika, odnosno sopstvenika, ako se njihove šume nalaze kao izolovane odnosno kao enklave ili poluenk lave u kompleksu šuma u državnoj ili društvenoj svojini.

Član 76.

Šume i šumsko zemljište u državnoj i društvenoj svojini ne mogu da se daju u zakup.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana šumsko zemljište u državnoj i društvenoj svojini može da se da u zakup ako se time obezbeđuje njegovo racionalno korišćenje, pod uslovima određenim u opštem aktu preduzeća koje gazduje tim zemljištem.

Šumsko zemljište u državnoj i društvenoj svojini dato u zakup ne može da se koristi za izgradnju.

Član 77.

Arondacija šuma može da se vrši u korist korisnika šuma na način i po postupku utvrđenom zakonom kojim se uređuje arondacija poljoprivrednog zemljišta.

Kod arondacije šuma vrši se i arondacija poljoprivrednog zemljišta, ako je poljoprivredno zemljište, enk lava ili poluenk lava u šumama na kojima se vrši arondacija.

VI. ŠUMARSKA INSPEKCIJA

Član 78.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem odredaba ovog zakona i drugih propisa u oblasti šumarstva i nad sprovođenjem mera koje utvrđuju korisnici šuma vrši republički organ uprave nadležan za poslove šumarske inspekcije (u daljem tekstu: šumarska inspekcija).

Šumarska inspekcija vrši i nadzor nad izvršavanjem propisa o zaštiti šumskog bilja od biljnih bolesti i štetočina u šumama.

Član 79.

Poslove šumarske inspekcije vrše šumarski inspektorji.

U vršenju poslova šumarske inspekcije šumarski inspektor je ovlašćen i dužan:

- 1) da pregleda sve šumske radove, objekte, uređaje i naprave, kao i sva mesta gde se vrši seča, smeštaju, prerađuju i izvoze iz šume ili stavljaju u promet šumski proizvodi;
  - 2) da kontroliše primenu i sprovođenje standarda iz oblasti šumarstva;
  - 3) da vrši nadzor nad sprovođenjem osnova, programa i godišnjeg izvođačkog plana;
  - 4) da kontroliše da li su posebne osnove, program i godišnji izvođački planovi gazdovanja međusobno i sa opštom osnovom usklađeni;
  - 5) da pregleda poslovne knjige i ostala dokumenta kada je to potrebno radi kontrole primene propisa i mera koji se odnose na šumu;
  - 6) da vrši kontrolu da li se na postrojenjima na kojima se vrši primarna prerada drveta vrši prerada žigosanog drveta i snabdevenog propratnicom, odnosno otpremnicom;
  - 7) da preduzima i druge mere i radnje za koje je ovlašćen posebnim propisima.
- U vršenju poslova iz stava 1. ovog člana šumarski inspektor dužan je da:
- 1) privremeno obustavi seču koja se ne vrši pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega;
  - 2) naloži izvršavanje radova određenih osnovama i programima, čije neizvršenje bi prouzrokovalo štetne posledice;
  - 3) privremeno oduzme bespravno posećeno drvo, drvo bespravno stavljen u promet i druge bespravno prisvojene ili proizvedene šumske proizvode, kao i predmete kojima su izvršene ove radnje;
  - 4) u hitnim slučajevima u kojima bi nastupila šteta po opšti interes naredi mere za sprečavanje šteta.

U slučajevima iz stava 2. tač. 1. do 3. ovog člana žalba ne zadržava izvršenje rešenja.

Član 80.

Poslove šumarskog inspektora može da vrši diplomirani inženjer šumarstva sa završenim opštim smerom, šumarskim odsekom ili smerom gajenja šuma sa položenim stručnim ispitom i praksom na poslovima gajenja i iskorišćavanja šuma od najmanje tri godine.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, poslove šumarskog inspektora, može da obavlja diplomirani inženjer šumarstva sa završenim drugim smerom ili odsekom ako ispunjava ostale uslove i ako je najmanje pet godina obavljao poslove šumarskog inspektora.

Član 80a

Svako fizičko i pravno lice dužno je da inspektoru omogući vršenje inspekcijskog nadzora, da mu bez odlaganja stavi na uvid i raspolažanje sve dokaze i da da izjavu o činjenicama koje su od značaja za utvrđivanje nepravilnosti u primeni propisa.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 81.

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:

- 1) gazduje šumama protivno odredbama člana 24. st. 1, 2. i 4, člana 30. st. 2. i 3. i člana 92. stav 1. ovog zakona;
- 2) u roku utvrđenom u članu 30. stav 1, članu 92. ovog zakona ne donese opštu odnosno posebne osnove gazdovanja šumama;
- 3) vrši ili dozvoli pustošenje šuma ili krčenje šume ili čistu seču šume ili podbeljivanje stabala (član 40. stav 1. ovog zakona), osim kad je to dozvoljeno (čl. 41. i 42. i član 43. stav 1. ovog zakona);
- 4) na određeni način ili do određenog roka ne izvrši pošumljavanje ili podizanje šumske plantaže (član 43. stav 2. ovog zakona);
- 5) kao korisnik šuma, investitor ili izvođač radova, prilikom izgradnje elektrovoda ili sličnog objekta u šumi odredi trasu elektrovoda ili sličnog objekta ili seče šumu na način protivan odredbama člana 44. ovog zakona;
- 6) vrši ili dozvoli seču stabala i sastojina suprotno odredbi člana 45. stav 1. ovog zakona;
- 7) koristi sredstva suprotно članu 60. ovog zakona;
- 8) sredstva reprodukcije šuma koristi protivno odredbama člana 54. st. 2. i 3. ovog zakona;
- 9) ne preduzme mere radi zaštite šuma od požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina ili drugih šteta ili mere nege šumskih zasada (član 65);
- 10) ako čuvanje šuma vrši suprotno članu 69. ovog zakona;
- 11) postupi suprotno odredbama člana 99. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice korisnika šuma ili drugog pravnog lica novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara.

Član 82.

Novčanom kaznom od 120.000 do 1.500.000 dinara, kazniće se za privredni prestup korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:

- 1) ne izvrši izmenu i dopunu osnove u propisanom roku (član 34. i član 73. stav 2. ovog zakona);
- 2) u određenom roku ne izvrši pošumljavanje požarišta, površina na kojima nije uspelo podmlađivanje i pošumljavanje, površina na kojima je izvršeno pustošenje, bespravno čista seče i krčenje šuma ili bespravna seča retkih vrsta drveća (član 36. ovog zakona);
- 3) doznaku stabala za seču vrši suprotno odredbi člana 38. stav 2. ovog zakona;
- 4) vrši ili dozvoli seču semenskih sastojina ili semenskih stabala koja nije predviđena osnovama gazdovanja šumama (član 40. stav 1. ovog zakona),
- 5) iz šuma vrši promet drveta koje nije žigosano šumskim žigom ili drveta bez propratnice, odnosno otpremnice (član 47. stav 1. ovog zakona);
- 6) u gazdovanju šumom ne preduzima mere određene aktom o utvrđivanju prioritetnih opštekorisnih funkcija šuma (član 73. stav 1. ovog zakona);
- 7) otuđuje šumu ili vrši zamenu državne ili društvene šume za šumu sopstvenika protivno odredbama člana 75. ovog zakona;

- 8) šumu da u zakup (član 76. stav 1. ovog zakona) ili ako šumsko zemljište da u zakup protivno uslovima određenim u opštem aktu (član 76. stav 2. ovog zakona);
- 9) u toku godine ne izvrši utvrđivanje neutvrđenih granica šuma u skladu sa odredbama člana 91. ovog zakona;
- 10) u roku utvrđenom u članu 103. ovog zakona ne uskladi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice korisnika šuma ili drugog pravnog lica novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Član 83.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj korisnik šuma ili drugo pravno lice ako:

- 1) ne izvršava odredbe opšte ili posebne osnove ili godišnjeg plana gazdovanja državnim i društvenim šumama ili godišnjeg izvođačkog plana ili programa ili ne doneše godišnji plan gazdovanja šumama i godišnji izvođački plan u propisanom roku (čl. 24, 28. i 35. stav 1. tačka 8. i član 37. stav 2. ovog zakona);
- 2) u toku godine ne izvrši radove na gajenju šuma u skladu sa odredbama člana 29. ovog zakona;
- 3) stručne poslove u privatnim šumama ne vrši na način i u određenim rokovima ili iste vrši suprotno odredbama čl. 33. i 38. ovog zakona;
- 4) odabiranje stabala za seču vrši protivno odredbama opšte ili posebne osnove (član 39. stav 1. ovog zakona) ili preko lica koje ne ispunjava propisane uslove (član 39. stav 2. ovog zakona);
- 5) vrši ili dozvoli seču šuma bez prethodne dozname (član 38. stav 1. ovog zakona) vrši ili dozvoli seču stabala i sastojina suprotno odredbi člana 45. ovog zakona;
- 6) vrši ili dozvoli pašu ili brst koza ili druge stoke, žirenje, gajenje lisničkih šuma, kresanje lisnika ili sakupljanje šušnja i mahovine, ili drugu radnju kojom se slabi prinosna snaga šume i ugrožavaju funkcije šume ili vrši samovlasno zauzimanje šuma, uništavanje ili oštećivanje šumskih zasada, oznaka i graničnih znakova, odlaganje smeća i otpadaka kao i zagađivanje šuma na drugi način (član 40. stav 1. ovog zakona) osim kada je to dozvoljeno (član 50. st. 1. i 3. ovog zakona);
- 7) na određeni način i do određenog roka ne izvrši pošumljavanje (član 43. st. 2. i 3. ovog zakona);
- 8) ako drvo koje potiče iz šume kojom gazduje i šume u privatnoj svojini pomera sa mesta seče, kupuje, prodaje, poklanja i prevozi saobraćajnim sredstvima a koje nije žigosano šumskim žigom, odnosno nije žigosano na drugi propisani način ili bez propratnice, odnosno otpremnice (član 47. stav 1. ovog zakona);
- 9) suprotno odredbama člana 46. ovog zakona vrši seču i stavlja u promet četinarska stabla namenjena za novogodišnje i druge praznike koja nisu na mestu seče žigosana na propisani način i nemaju propratnicu, odnosno otpremnicu;
- 10) sakuplja šumske plodove ili lekovito bilje ili vrši pčelarenje bez odobrenja korisnika šuma koji gazduje šumom, odnosno sopstvenika šume (član 49. stav 1. ovog zakona), ili sa odobrenjem, ali se ne pridržava utvrđenih uslova (član 49. stav 2. ovog zakona);
- 11) vrši pašu, odnosno žirenje stoke u šumi u kojoj je dozvoljena paša, odnosno žirenje bez odobrenja korisnika šume ili sa odobrenjem, ili bez nadzora čuvara stoke (član 50. stav 3. ovog zakona), ili se pri paši i žirenju stoke ne pridržava utvrđenih uslova, odnosno ne odredi ili ne obeleži puteve za progon stoke na pašu i žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojila (član 50. st. 4, 5. i 6. ovog zakona);
- 12) vrši izgradnju šumskih puteva kroz delove šuma u kojima je pri kraju proces podmlaćivanja (član 52. stav 3. ovog zakona);
- 13) posebno ne evidentira sredstva za reprodukciju šuma kao i njihovo korišćenje (član 54. stav 5. ovog zakona);
- 14) ne doneše plan zaštite šuma od požara ili u opštoj i posebnim osnovama ne utvrdi koje se šume smatraju naročito ugroženim od požara i drugih šteta i ne predviđi mere za otklanjanje istih (član 65. st. 2. i 3. ovog zakona);
- 15) ne održava ili ne uspostavi šumski red (član 66. st. 1. i 3. ovog zakona);
- 16) suprotno članu 67. stav 1. ovog zakona podiže krečane, poljske ciglane i druge objekte sa otvorenom vatrom, ako ne odredi mesta za loženje otvorene vatre u šumi i ne propiše mere sigurnosti za loženje otvorene vatre u šumi gde je loženje otvorene vatre dozvoljeno ili

ako loži otvorenu vatu u šumi gde to nije dozvoljeno i ne pridržava se mera sigurnosti pri loženju otvorene vatre na za to određenim mestima (član 67. stav 2. ovog zakona);

17) suprotno članu 68. stav 1. ovog zakona postavlja strugare i druga postrojenja za preradu drveta, ili vrši mehaničku preradu drveta koje nije žigosano ili drveta bez propratnice odnosno otpremnice (član 68. stav 2. ovog zakona);

18) u roku utvrđenom u članu 88. st. 1. i 5. ovog zakona ne doneše programe gazdovanja šumama u privatnoj svojini i srednjoročne planove ili godišnje planove gazdovanja privatnim šumama u propisanom roku (član 88. stav 3. ovog zakona);

19) čuvar šume vrši službu čuvanja šuma suprotno odredbama člana 71. ovog zakona;

20) postupa suprotno propisima iz člana 104. ovog zakona;

21) ako sprečava šumarskog inspektora u vršenju poslova inspekcije, ili mu ne stavi na uvid i raspolaganje sve potrebne dokaze ili podatke ili mu pruži netačna obaveštenja ili podatke, ili mu ne da izjavu o činjenicama značajnim za utvrđivanje nepravilnosti u primeni propisa (član 80a).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice korisnika šuma ili drugog pravnog lica novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara.

Član 84.

Novčanom kaznom od 50.000 do 900.000 dinara kazniće se za prekršaj korisnik ili drugo pravno lice ako:

1) u opštoj ili posebnoj osnovi, godišnjem izvođačkom planu i programu ne evidentira izvršene radove (član 31. stav 1. ovog zakona) ili ih ne evidentira u propisanom roku (član 31. stav 2. ovog zakona);

2) u roku utvrđenom u članu 33. stav 1. ovog zakona ne izloži na javni uvid program gazdovanja privatnim šumama, ili ako sopstveniku šume za njegovu šumu ne dostavi izvod iz programa gazdovanja šumama (član 33. stav 2. ovog zakona);

3) u roku utvrđenom u članu 68. stav 3. ovog zakona ne evidentira drvo uskladišteno u krugu postrojenja;

4) ne vodi evidenciju šuma i šumskog zemljišta (član 74. ovog zakona).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice korisnika šuma ili drugog pravnog lica novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara.

Član 85.

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj građanin ako:

1) ne izvršava odredbe opšte osnove, programa gazdovanja šumama, godišnjeg plana gazdovanja šumama u privatnoj svojini i rešenja nadležnog organa (član 24. stav 3, član 35. stav 1. tačka 8. i član 38. stav 3. ovog zakona);

2) kao sopstvenik šume u određenom roku ili na određeni način ne izvrši pošumljavanje (član 36. ovog zakona);

3) vrši ili dozvoli seču šume van određenog vremena (član 37. stav 2. ovog zakona) i bez odobrenja i prethodno izvršene doznake (član 38. st. 1. i 3. ovog zakona);

4) uništava ili oštećeće šumske zasade (član 40. stav 1. ovog zakona);

5) vrši ili dozvoli vršenje radnji iz člana 40. stav 1. ovog zakona, osim kada je to dozvoljeno (čl. 41. i 42, član 43. stav 1. i član 50. st. 1, 3. i 4. ovog zakona);

6) na određeni način ili do određenog roka ne izvrši pošumljavanje ili podizanje šumske plantaže (član 43. st. 2. i 3. ovog zakona);

7) vrši ili dozvoli seču stabala ili sastojina iz člana 45. stav 1. ovog zakona ili to čini bez odobrenja nadležnog organa (član 45. stav 2. ovog zakona);

8) suprotno odredbama člana 46. ovog zakona vrši seču ili stavlja u promet četinarska stabla namenjena za novogodišnje i druge praznike koji nisu na mestu seče žigosana ili nemaju propratnicu, odnosno otpremnicu;

9) suprotno odredbama člana 47. stav 1. ovog zakona posećeno drvo pomera ili dozvoli pomeranje sa mesta seče, kupuje, prodaje, poklanja i prevozi saobraćajnim sredstvima;

10) sakuplja prirodne šumske plodove ili lekovito bilje ili vrši pčelarenje bez odobrenja korisnika šuma, odnosno sopstvenika šume (član 49. stav 1. ovog zakona), ili sa odobrenjem ali se ne pridržava utvrđenih uslova (član 49. stav 2. ovog zakona);

11) dozvoli pristup stoke na pašu, odnosno žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pristup na pojila van određenog i obeleženog puta (član 50. stav 5. ovog zakona);

12) vrši pašu, odnosno žirenje stoke u šumi u kojoj je dozvoljena paša, odnosno žirenje, bez odobrenja korisnika šuma ili sa odobrenjem ali bez nadzora čuvara stoke (član 50. stav 3. ovog zakona), ili se pri paši ili žirenju stoke ne pridržava utvrđenih uslova (član 50. stav 4. ovog zakona);

13) vrši ili dozvoli izgradnju šumskih puteva kroz delove šume u kojima je pri kraju proces podmlađivanja (član 52. stav 3. ovog zakona);

14) kao sopstvenik šume ne preduzme mere radi zaštite šume od požara, drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina ili drugih šteta ili mere nege šumskih zasada (član 65. stav 1. ovog zakona);

15) kao sopstvenik šume ne održava ili ne uspostavi šumski red (član 66. st. 1. i 3. ovog zakona);

16) suprotno odredbi člana 67. stav 1. ovog zakona podiže krečane, poljske ciglane i druge objekte sa otvorenom vatom;

17) loži otvorenu vatru u šumi gde to nije dozvoljeno ili se ne pridržava određenih uslova ili mera sigurnosti pri loženju otvorene vatre u šumi gde je to dozvoljeno (član 67. ovog zakona);

18) suprotno članu 68. stav 1. ovog zakona postavlja strugare i druga postrojenja za preradu drveta, ili vrši mehaničku preradu drveta koje nije žigosano i drveta bez propratnice odnosno otpremnice, ili ako u propisanom roku ne evidentira drvo uskladišteno u krugu postrojenja (član 68. st. 2. i 3. ovog zakona);

19) čuvaru šuma ne dozvoli legitimisanje (član 70. stav 1. tačka 1. ovog zakona) ili onemogući nesmetano vršenje radnji iz člana 70. stav 1. tač. 2, 3. i 4. ovog zakona;

20) u gazdovanju šumom ne preduzima mere određene aktom o utvrđivanju prioritetnih funkcija šuma (član 73. stav 1. ovog zakona);

21) šumsko zemljište u državnoj, odnosno društvenoj svojini dato u zakup koristi za izgradnju (član 76. stav 3. ovog zakona);

22) radi krađe obori u šumi jedno ili više stabala, a količina oborenog drveta nije veća od jednog kubnog metra;

23) ako sprečava šumarskog inspektora u vršenju poslova inspekcije, ili mu ne stavi na uvid i raspolaganje sve potrebne dokaze ili podatke ili mu pruži netačna obaveštenja ili podatke, ili mu ne da izjavu o činjenicama značajnim za utvrđivanje nepravilnosti u primeni propisa (član 80a);

24) postupi protivno propisima donetim na osnovu člana 104. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, osim prekršaja iz tačke 19. učinjenog radi sticanja materijalne koristi, učinilac će se kazniti zatvorom ili novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 dinara.

Za prekršaj iz tačke 19. stav 1. ovog člana, učinjen radi sticanja materijalne koristi, učinilac će se kazniti novčanom kaznom od 1.000 do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz tačke 19. stav 1. ovog člana, učinilac će se, uz propisanu novčanu kaznu, izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja delatnosti u trajanju od jedne godine.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 4. i 23. ovog člana, u ponovljenom slučaju, može se izreći kazna zatvora.

Član 86.

Novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara kazniće se za prekršaj roditelj, staralac, odnosno odgovorno lice u organu starateljstva ako zbog njihovog nemarnog staranja, maloletnik učini neki od prekršaja iz člana 85. stav 1. ovog zakona.

Član 87.

Za privredni prestup iz člana 81. stav 1. tač. 1) i 3), člana 82. stav 1. tačka 4) i prekršaj iz člana 83. stav 1. tač. 4), 5), 7), 8) i 18) ovog zakona pored novčane kazne izreći će se i mera oduzimanja imovinske koristi od korisnika ili drugog pravnog lica.

Za privredni prestup iz člana 81. stav 1. tačka 3, člana 82. stav 1. tačka 4. i prekršaj iz člana 83. stav 1. tač. 4, 5, 7. i 8. i člana 85. stav 1. tač. 3, 5, 7, 9. i 10. ovog zakona može se uz osudu na kaznu, izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili namenjeni za izvršenje privrednog prestupa, odnosno prekršaja, ili su nastali ili pribavljeni izvršenjem privrednog prestupa, odnosno prekršaja.

U ponovljenom slučaju iz stava 2. ovog člana koji je izvršen u šumama izreći će se i mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili namenjeni za izvršenje privrednog prestupa, odnosno prekršaja, ili su nastali ili pribavljeni izvršenjem privrednog prestupa, odnosno prekršaja.

Za prekršaj iz člana 85. stav 1. tač. 8) i 22) ovog zakona, uz kaznu za prekršaj izreći će se i mera oduzimanja bespravno posećenog drveta, drveta bespravno stavljenog u promet i predmeta nastalih, upotrebljenih ili pribavljenih izvršenjem prekršaja.

Član 87a

Ukoliko je prekršajem učinjena šteta ili je njime pribavljena imovinska korist, ili je vrednost robe i druge stvari koja je predmet izvršenja prekršaja nesrazmerno veća u odnosu na propisanu kaznu, najmanja kazna je srazmerna dvostrukoj visini učinjene štete, imovinske koristi ili vrednosti robe i druge stvari koja je predmet prekršaja, a najviša njen desetostruki iznos.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 88.

Programe gazdovanja šumama u privatnoj svojini, za koje do stupanja na snagu ovog zakona nisu donete šumskoprivredne osnove, odnosno programi gazdovanja po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, javno preduzeće je dužno da ih doneše najkasnije do 31. decembra 2005. godine.

Do donošenja programa gazdovanja za privatne šume istima se gazduje na osnovu privremenog godišnjeg plana gazdovanja tim šumama.

Privredni godišnji plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini donosi javno preduzeće najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu godinu, uz saglasnost Ministarstva.

Na privremeni godišnji plan gazdovanja šumama u privatnoj svojini primenjuju se odredbe čl. 27. i 32. ovog zakona koje se odnose na programe.

Dinamiku donošenja programa gazdovanja šumama u privatnoj svojini javna preduzeća iz člana 102. ovog zakona utvrđuje do 31. decembra 1997. godine svojim srednjoročnim planovima, na koje saglasnost daje Ministarstvo.

Bliži propis o sadržini godišnjeg plana gazdovanja šumama u privatnoj svojini donosi ministar.

Član 88a

Lica koja su završila šumarski fakultet ili srednju šumarsku školu ili su stekla IV stepen stručne spreme šumarske struke zanimanja tehničar za gazdovanje šumama, a nemaju položen stručni ispit, mogu da vrše poslove iz člana 1. ovog zakona do 31. decembra 1994. godine.

Član 89.

Do usklađivanja različitih perioda važenja posebnih osnova i programa gazdovanja šumama sa opštom osnovom, period važenja posebne osnove i programa gazdovanja za šume obuhvaćene šumskim područjem, može biti kraći ili duži od perioda utvrđenog u članu 24. stav 6. ovog zakona.

Period iz stava 1. ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Član 90.

Šumskoprivredne osnove i programi gazdovanja šumama doneti po dosadašnjim propisima, primenjivaće se do isteka roka važnosti, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 91.

Neutvrđene granice šuma u državnoj i društvenoj svojini utvrđuju se u roku od 10 godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, prema godišnjim programima koje donosi korisnik uz saglasnost Ministarstva.

Troškovi za utvrđivanje granica šuma obezbeđuju se iz sredstava budžeta Republike i sredstava korisnika u visini utvrđenoj programom iz stava 1. ovog člana.

Član 92.

Šumama u državnoj i društvenoj svojini za koje do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu donete posebne šumskoprivredne osnove, gazduje se do donošenja posebnih osnova na osnovu godišnjeg plana gazdovanja tim šumama.

Godišnji plan gazdovanja šumama iz stava 1. ovog člana korisnik šuma je dužan da donese najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu godinu.

Na godišnje planove gazdovanja šumama u državnoj i društvenoj svojini primenjuju se odredbe čl. 26. i 27. ovog zakona koje se odnose na posebne osnove.

Bliži propis o sadržini godišnjeg plana gazdovanja šumama u državnoj i društvenoj svojini donosi ministar.

Član 93.

Opštu i posebne osnove za šume za koje nisu donete opšte šumskoprivredne osnove i posebne šumskoprivredne osnove, korisnik šuma je dužan da ih donese najkasnije do 31. decembra 1995. godine.

Član 94.

Javno preduzeće "Srbijašume" počinje sa radom 1. oktobra 1991. godine.

Član 95.

Vlada Republike Srbije imenovaće vršioca dužnosti direktora Javnog preduzeća "Srbijašume" koji će privremeno, do imenovanja direktora, obavljati poslove određene zakonom.

Vršilac dužnosti direktora imenovaće se najkasnije do 30. septembra 1991. godine.

Vršilac dužnosti direktora, do donošenja Statuta, posebnim odlukama će da utvrdi organizaciju rada, način finansijskog poslovanja i rukovođenja u Javnom preduzeću "Srbijašume".

Član 96.

Statut Javnog preduzeća "Srbijašume" doneće se najkasnije u roku od 90 dana od dana početka rada tog preduzeća.

Član 97.

Danom početka rada Javno preduzeće "Srbijašume" preuzima sredstva, prava i obaveze koja se odnose na obavljanje delatnosti iz člana 10. stav 1. ovog zakona utvrđena bilansnim stanjima na dan 30. septembra 1991. godine, sledećih preduzeća: Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Boranja" Loznica; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Niš" Niš; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Rasina" Kruševac; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Golija" Ivanjica; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Titovo Užice" Titovo Užice; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Šuma" Leskovac; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Prijeplje" Prijeplje; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Vranje" Vranje; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Kragujevac" Kragujevac; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Stolovi" Kraljevo; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Šumarstvo" Tutin; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Južni Kučaj" Despotovac; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Stara Planina" Pirot; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Slobodan Jović" Kučevo; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Toplica" Kuršumlija; Javnog preduzeća za gazdovanje šumama "Timočke šume" Boljevac; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo "Dunav" Kostolac; Društvenog preduzeća za gazdovanje šumama "Šumarstvo" Raška; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo "Čačak" Čačak; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo "Rogozna" Novi Pazar; Preduzeća PKB "Sibnica" Beograd; Društvenog preduzeća za gazdovanje šumama "Takovski Grm" Gornji Milanovac; Društvenog preduzeća za gajenje i iskorišćavanje šuma "Ozren" Sjenica; Lovnošumsko-poljoprivrednog gazdinstva "Jelen" Beograd; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Priština; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Peć; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Vitina; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Gnjilane; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Dečane; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Đakovica; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Uroševac; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Klina; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Dragaš; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Glogovac; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Mališovo; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Suva Reka; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Prizren; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Kosovska Kamenica; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Lipljan; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Kačanik; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Vučitrn; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Podujevo; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Orahovac; Društvenog preduzeća za gazdovanje šumama "Šarplanina" Štrpc; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo "Dubočak" Srbica;

Društvenog preduzeća ŠIT "Hrast" Leposavić; Šumsko industrijskog društvenog preduzeća "Raduša" Istok; Fabrike nameštaja "Simp" Zubin Potok; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo Sremska Mitrovica; Društvenog preduzeća Šumsko gazdinstvo "Bačka" Novi Sad; Društvenog preduzeća ŠIK "Banat" Pančevo; Podunavsko lovište "Plavna" kojim raspolaže AP Vojvodina; Javnog preduzeća Pokrajinsko lovno gazdinstvo Priština i Društvenog preduzeća Biro za planiranje i projektovanje u šumarstvu, Beograd.

Član 98.

Danom početka rada Javno preduzeće "Srbijašume" preuzima zaposlene koji su izvršavali poslove i zadatke delatnosti iz člana 10. ovog zakona u preduzećima iz člana 97. ovog zakona.

Član 99.

Od dana stupanja na snagu ovog zakona, javna preduzeća iz člana 97. ovog zakona ne mogu otuđiti ili opteretiti imovinu niti vršiti zapošljavanje novih radnika bez saglasnosti Ministarstva.

Društvena preduzeća iz člana 97. ovog zakona od dana stupanja na snagu ovog zakona ne mogu otuđiti ili opteretiti imovinu niti vršiti zapošljavanje novih radnika za delatnosti iz člana 10. ovog zakona, bez saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove šumarstva.

Član 100.

Akti i radnje koje su preduzeća iz člana 97. stav 1. ovog zakona donela, odnosno preduzela radi prodaje ili povećanja društvenog kapitala ili organizovanja preduzeća u društvo posle šestog juna 1991. godine ništavi su.

Član 101.

Danom upisa osnivanja Javnog preduzeća "Srbijašume" u sudske registre prestaju sa radom javna preduzeća iz člana 97. ovog zakona.

Član 102.

Javno preduzeće "Srbijašume", javna preduzeća za zaštitu i razvoj nacionalnih parkova Tara, Kopaonik, Đerdap, Fruška Gora i Javno preduzeće za gazdovanje zaštitnim šumama "Borjak" Vrnjačka Banja preuzeće radnike šumarske struke opštinskog organa uprave koji su obavljali poslove doznake, žigosanje, izdavanja propratnica i druge stručne terenske poslove gazdovanja šumama u privatnoj svojini najkasnije do 31. decembra 1991. godine.

Do preuzimanja radnika iz stava 1. ovog člana, poslove doznake, žigosanje, izdavanje propratnica i druge stručne terenske poslove u šumama u privatnoj svojini obavljajuće opštinski organ uprave nadležan za poslove šumarstva, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 103.

Korisnici šuma van šumskih područja dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 104.

Ministar nadležan za poslove šumarstva doneće bliže propise utvrđene ovim zakonom najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja bližih propisa iz stava 1. ovog člana primenjujuće se propisi, odnosno drugi akti koji su bili na snazi na dan stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 105.

Fond za šume počinje sa radom 1. oktobra 1991. godine.

Društveni fond za šume Srbije prestaje sa radom 30. septembra 1991. godine.

Imovinu, zaposlene, prava i obaveze u pogledu sredstava Društvenog fonda za šume Srbije i sredstva za realizaciju Programa rekonstrukcije i proširenja šuma mekih lišćara na 30.000 ha na teritoriji AP Vojvodine preuzima Fond za šume.

Društveni fond za šume Srbije, od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može da vrši prodaju postojećih i nabavku novih investicionih sredstava i prijem novih radnika bez saglasnosti Ministarstva.

Kontrolu korišćenja sredstava Društvenog fonda za šume Srbije i sredstava za realizaciju Programa rekonstrukcije i proširenja šuma mekih lišćara na 30.000 ha na teritoriji AP Vojvodine vrši republička šumarska inspekcija.

Član 106.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

1) Zakon o šumama ("Službeni glasnik SRS", br. 45/89, 49/89, 23/90 i 32/90), i odredba člana 4. Zakona o izmenama Zakona o šumama ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj

21/90), osim odredbe čl. 54. i 98. i dela odredbe člana 99. stav 1. tačka 1. koja glasi: "a odredbe čl. 101, 105, 110, 112. i 113. Zakona o šumama - Prečišćen tekst ("Službeni glasnik SRS", broj 12/82)", koje prestaju da važe 31. decembra 1991. godine;

2) Zakon o šumama ("Službeni list SAP Vojvodine", br. 5/82, 30/85, 24/86 - prečišćen tekst, 37/89 i 38/90) osim odredaba čl. 85. do 94. koje prestaju da važe 31. decembra 1991. godine;

3) Zakon o reprodukciji šuma ("Službeni list SAP Vojvodine" broj 36/87);

4) Zakon o šumama - prečišćen tekst ("Službeni list SAP Kosovo", br. 10/87, 5/90 i 18/90, "Službeni glasnik Republike Srbije", broj 22/90), osim odredaba čl. 96. do 106. koje prestaju da važe 31. decembra 1991. godine i Zakon o izmenama i dopunama Zakona o šumama.

Član 107.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije". Odredbe čl. 57. i 58. ovog zakona primenjuće se od prvog oktobra 1991. godine, a odredbe člana 78. ovog zakona primenjuće se od prvog januara 1992. godine.

POPIS ŠUMA I ŠUMSKIH ZEMLJIŠTA ŠUMSKIH PODRUČJA

1. Južnomoravsko

a) državne šume i šumska zemljišta (u daljem tekstu: državne šume) obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Bosilegrad, Klisura, Vardenik, Borovik, Južna Morava, Kukavica I, Kukavica II, Kukavica III, Kopiljak-Kruškar, Granična šuma, Karpina, Petrova Gora, Soboršnica, Trgovište, Zarbinska reka, Kozjak, Rujan, Trnovačka reka, Dupilo i Preševo.

b) državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine a koje nisu obuhvaćene gazdinskim jedinicama (u daljem tekstu: neuređene državne šume) a nalaze se na teritorijama opština: Bosilegrad, Surdulica, Vranje, Trgovište, Vladičin Han, Bujanovac i Preševo.

v) privatne šume na teritorijama opština: Vladičin Han, Vranje, Surdulica, Bosilegrad, Trgovište, Bujanovac i Preševo.

2. Jablaničko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Kukavica I, Kukavica II, Kačer - Zeleničje, Petrova Gora - Sokolov vis, Velja Glava - Kopiljak, Zajčevac - Ajkobila - Šajić, Gornja Jablanica, Radevačka česma, Šilovačke šume, Sveti Jovan, Donja Vlasina, Bukova Glava - Čobanac, Barnos - Vidnjište i Gornja Vlasina.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine a nalaze se na teritorijama opština: Leskovac, Lebane, Medveđa, Bojnik, Vlasotince i Crna Trava.

v) privatne šume na teritorijama opština: Leskovac, Lebane, Medveđa, Bojnik, Vlasotince i Crna Trava.

3. Nišavsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Nišava, Stara Planina II - Topli Dol, Stara Planina II - Arbinje, Stara Planina I - Široke Luke, Stara Planina I - Prelesje, Vidlič, Zavoj, Belava, Vlaška planina, Greben, Tumba - Rakitska Gora, Tegošnica, Rnjos i Suva Planina.

b) neuređene državne šume kojima gazduju opštine: Babušnica, Pirot i Dimitrovgrad.

v) privatne šume na teritorijama opština: Babušnica, Pirot i Dimitrovgrad.

4. Moravsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Veliki Jastrebac, Mali Jastrebac II, Suva Planina I - Trem, Šljivovački Vis, Rijnska Planina, Babička Gora, Obla Glava, Seličevica - Koritnik, Kamenički Vis I, Kamenički Vis II, Suva Planina I - Rakoš, Suva Planina III, Bukovik - Aleksinački, Bukovik - Mratinja, Rtanj, Svrliško - Gulijanske Planine, Mali Jastrebac I, Lipovačko - Crnobarske šume, Ozren - Leskovik, Devica.

b) neuređene državne šume kojima gazduju opštine: Aleksinac, Bela Palanka, Gadžin Han, Doljevac, Merošina, Niš, Svrlijig i Sokobanja.

v) privatne šume na teritorijama opština: Aleksinac, Bela Palanka, Gadžin Han, Doljevac, Merošina, Niš, Svrlijig i Sokobanja.

5. Topličko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Slep Jelak, Lukovske Šume, Babica, Šumata, Rankovica, Sagonjska Crna Čuka - Alilovica, Dugi Deo - Banjska Crna Čuka, Rudare, Kravare, Dobri Do, Ravna Planina, Prolom, Sokolovica, Javorac, Veliki Jastrebac - Blački, Veliki Jastrebac - Prokupački, Mali Jastrebac, Vidojevica, Pasjača, Radan - Arbanaška.

- b) neuređene državne šume kojima gazduju opštine: Kuršumlija, Blace, Prokuplje, Merošina i Žitorađa.
- v) privatne šume na teritorijama opština: Kuršumlija, Blace, Prokuplje, Merošina i Žitorađa.

6. Timočko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Vrška Čuka - Babajona - Treći Vrh, Šaška - Studena - Selačka Reka, Rasovati kamen, Babin Zub - Orlov Kamen - Golaš, Zaglavak I, Zaglavak II, Tupižnica, Tresibaba, Gari - Veliki Vrh, Južni Kučaj II, Južni Kučaj III, Bele Vode Bogovina I, Malinik II, Markov Kamen - Međji Vrh, Rtanj, Čestobrodica, Bogovina II, Malinik I, Zlotske šume, Crni Vrh - Kupinovo, Stol, Alija - Bukovo - Vratna, Deli Jovan II, Kamenička Reka II, Kamenička Reka I, Podvrško - Kameničke šume, Cvetanovac, Štrbačko korito (deo), Miroč, Deli Jovan I, Boljetin - Pecka Bara (deo), Crni Vrh (deo).

b) neuređene državne šume kojima gazduju opštine: Boljevac, Bor, Zaječar, Kladovo, Knjaževac i Negotin, kao i državne šume kojima gazduje opština Majdanpek koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

v) privatne šume na teritorijama opština: Boljevac, Bor, Zaječar, Kladovo, Knjaževac i Negotin, kao i šume u privatnoj svojini na teritoriji opštine Majdanpek, koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

7. Severnokučajsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Brodica, Železnik, Pek - Gložana - Komša, Majdan - Kučajna, Donji Pek, Čezava - Tumanska reka (deo), Ravna reka, Mali Pek, Todorova reka, Pek - Grabova reka, Ujevac, Beljanica, Gornjak, Crni Vrh, Mali Kamen, Zdravča, Vitovnica, Vukan - Kvilaš, Ostrvo - Stig, Gorica - Rujak i Ostrvo.

b) neuređene državne šume kojima gazduju opštine: Žagubica, Petrovac, Kučevac, Malo Crniće, Smederevo, Veliko Gradište i Požarevac, kao i šume na teritoriji opštine Golubac i Majdanpek, koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

v) privatne šume na teritorijama opština: Žagubica, Petrovac, Kučevac, Malo Crniće, Veliko Gradište, Smederevo, Žabari i Požarevac, kao i privatne šume na teritoriji opštine Golubac i Majdanpek koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

8. Južnokučajsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Sladajska Bučina, Jelova Kosa, Beljanička-Zlotska reka, Vinatovača-Vrtačelje, Sklopovi-Sokolica, Despotovačke šume, Kločanica, Barbušina, Valkaluci-Nekudovo, Troglan Bare, Jablaničke šume, Senjsko-Stubičke šume, Javorak, Igrište - Tekuća bara, Čestobrodica, Buljansko-Zabreške šume, Kalenić, Juhor I, Juhor II, Levačke šume - Carina.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama opština: Varvarin, Despotovac, Paraćin, Rekovac, Svetozarevo, Svilajnac i Ćuprija.

v) privatne šume na teritorijama opština: Varvarin, Despotovac, Paraćin, Rekovac, Svetozarevo, Svilajnac i Ćuprija.

9. Rasinsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Poslonske planine, Srndaljska reka, Lomnička reka, Jablanička reka, Žunjačko-Batotinske planine, Blaževske šume, Jelensko Osoje, Kopaonik, Bruske šume, Željin, Župske šume, Trsteničke šume, Ljubostinske šume, Bukovik I, Bukovik II i Poslonske šume.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritorijama opština: Aleksandrovac, Brus, Kruševac i Ćićevac, kao i šume na teritoriji opštine Trstenik koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

v) privatne šume osim šuma u nacionalnom parku na teritorijama opština: Aleksandrovac, Brus, Kruševac i Ćićevac, kao i šume na teritoriji opštine Trstenik koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

10. Donjebarsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Gledićeške šume, Potlenik, Jastrebar, Troglav, Čemerno, Đakovačke planine, Stolovi - Ribnice, Stolovi - Ibar, Sokolja, Gornja Studenica, Radočevo, Crepuljnik, Studenica - Polumir, Gokčanica, Željin.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opština a nalaze se na teritoriji opštine Kraljevo.

v) privatne šume na teritoriji opštine Kraljevo.

11. Gornjeibarsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Mojsirsko-Draške planine, Vranjača-Dijelovi, Hum, Đerekavski Omar, Jarut, Ninaja, Žara-Orljanske šume, Crni Vrh-Kamine, Ribaričko-Jablaničke šume, Crni Vrh-Deževski, Debeljak-Medenovac, Blizanac-Debelica, Ninaja-Koznik, Turjak-Vršine, Vinorog, Biser, Voda-Vranji, Krš-Lisa-Borje, Divan-Lokva-Breza-Zimovnik, Bukovik-Vlašica-Treštenac, Veliki Vlah-Jadovnik-Treska.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritoriji opština Tutin, Novi Pazar i Raška.

v) privatne šume osim šuma u Nacionalnom parku "Kopaonik" na teritorijama opština Tutin, Novi Pazar i Raška.

12. Šumadijsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Bešnjaja, Gružansko-Lepeničko-Jaseničke šume, Bukulja, Ješevac I, Kotlenik, Rudnik I, Rogot, Rudnik II, Ješevac II, Vujan-Rožanj, Rajac-Ostrvica i Suvobor.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritoriji opština Aranđelovac, Batočina, Knić, Kragujevac, Rača, Topola, Gornji Milanovac i Lapovo.

v) privatne šume na teritorijama opština: Aranđelovac, Batočina, Knić, Kragujevac, Rača, Topola, Gornji Milanovac, Lapovo, Smederevska Palanka i Velika Plana.

13. Goljsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Golija, Dajičke planine, Kolješnica, Biser Voda-Crni Vrh-Radulovac, Brusničke šume, Srepuljnik, Klekovica, Kovilje-Rabrovica, Javor-Koravčina, Mučanj, Jadarevo-Crvena Gora, Oštri Vrh, Lučka Reka, Dubočica-Bare, Koznik, Golija-Javor, Derventa-Skudla, Caričina, Pešterske šume, Vujan-Bukovik, Rožaj-Jeljen, Jelica, Ovčar-Kablar, Stenjevac-Golubac, Vrljak-Krševi i Mrčajevac.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritoriji opština: Sjenica, Ivanjica, Lučani i Čačak.

v) privatne šume na teritorijama opština: Sjenica, Ivanjica, Lučani i Čačak.

14. Tarsko-zlatiborsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Golubac-Dubovac, Dobračko-Latvičke šume, Šuplja Jela, Bukovi, Maljen-Ridovi, Jelje-Tavnik, Murtenica, Tornik, Čavlovac, Borova Glava, Semegnjevska Gora, Šljivovica, Smišalj, Inventar Požeških šuma, Venac-Blagaja, Jelova Gora, Kremanske Kose, Šargan, Mokra Gora-Panjak, Mokra Gora-Kršanje, Bela Zemlja.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritoriji opština: Požega, Arilje, Titovo Užice i Čajetina, kao i šume na teritoriji opštine Kosjerić koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

v) privatne šume na teritorijama opština Požega, Arilje, Titovo Užice i Čajetina, kao i šume na teritoriji opštine Kosjerić koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

15. Limsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Čelinjak-Trmor-Soko, Javorje, Poblačnica I, Poblačnica II, Čaglijevina, Čemerno - Badnjevi, Gola Brda - Ponor, Ožalj - Reštevo, Kijeveča, Bić, Lisa Stena - Gusinje, Crni Vrh, Ljeskovac, Priboj - Pribojska banja, Vučje - Kozomor - Vran, Crni Vrh - Gola brda, Bosanje, Jasenovo - Božetići, Plandište, Zlatar - Nova Varoš, Zlatar - Prijepolje, Gusinje - Suvi Do, Šerbetovac, Savin Lakat, Crni Vrh - Kamenita Gora, Radenovac - Strugovi, Vlasan - Bijelobabe, Jadovnik - Derventa, Dubočica, Lisa - Jasen.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritoriji opština: Nova Varoš, Prijepolje i Priboj.

v) privatne šume na teritorijama opština Nova Varoš, Prijepolje i Priboj.

16. Podrinjsko-kolubarsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Tornička Bubija, Nemić-Baurić, Mačkov Kamen, Zapadna Boranja, Istočna Boranja, Gučeve, Tronoša, Miškovac - Ježur, Tomanjska Planina, Ivorak, Cer - Vidojevica, Drinsko-Savske ade, Maljen I, Maljen II, Jelje - Magleš, Medvednik - Jablanik - Polen, Podgorina - Vis, Jautina, Bogovađa i Rajac - Peštan.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine, a nalaze se na teritoriji opština: Vladimirci, Sabac, Bogatić, Loznica, Krupanj, Mali Zvornik, Ljubovija, Osečina, Valjevo, Mionica, Ljig, Lazarevac, Lajkovac i Ub.

v) privatne šume na teritorijama opština Vladimirci, Šabac, Bogatić, Loznica, Krupanj, Mali Zvornik, Ljubovija, Osečina, Valjevo, Mionica, Ljig, Lajkovac, Ub i Koceljeva, kao i šume na teritorijama opština Kosjerić i Lazarevac koje sa šumama pod a) čine prirodnu i geografsku celinu.

17. Posavsko-podunavsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Košutnjačke šume, Guberevačke šume, šume VO "Beograd", Avala, Kosmaj, Trešnja, Gročanska Ada, Draž-Višnjik-Bojin-Cerova Greda - Gibavac, Progarska Ada - Crni Lug - Zidine - Drenска, Tamiš, Dunav, Rit i Lipovica.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama, opštine i grad Beograd, a nalaze se na teritoriji opština: Zemun, Sopot, Čukarica, Voždovac, Obrenovac, Barajevo, Grocka, Mladenovac, Zvezdara, Palilula, Rakovica i Novi Beograd u kompleksima šuma Makiš, Košutnjak, Zaštitne šume uz auto-put Beograd-Zagreb u KO Zemun i KO Novi Beograd, Titov Gaj, Ada Ciganlija, Skeljanska Ada i Forlandi uz levu obalu reke Save u KO Zemun.

v) privatne šume na teritorijama opština Zemun, Sopot, Čukarica, Voždovac, Obrenovac, Barajevo, Grocka, Mladenovac, Zvezdara, Palilula, Rakovica i Novi Beograd.

18. Sremsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Draganovci-Lopadin-Dubrave-Kablarovac-Đepuš, Neprečava-Varoš-Lazarica, Blata-Malovanci, Raškovića-Smogvica, Vinična-Žeravinac-Puk, Rađenovci-Novi, Radinska-Vranjak, Kućine-Naklo-Klještavica, Smogva-Grabova Greda, Varadin-Županja, Vratična-Cret-Carevina, Banov Brod-Martinački poloj-Zasavica-Stara Rača, Dobreč-Vukoder-Debeljak-Galovača, Senjske bare II -Karakuša, Grabovačko-Vitojevačko ostrvo-Vitojevački atar, Baradinci-Pavlaka-Vučkovac, Senjske bare I -Krstac, Jalija-Leget-Turjan, Visoka šuma-Lošinci, Matijevica-Kadiionica, Kupinske grede, Jasenska Belilo, Kupinski kut, Čenjin - Obreške širine, Krčedinska ada-Belegiški pašnjak i Iločke šume - deo u KO Molovin, opština Šid.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama.

v) privatne šume na teritorijama opština: Šid, Sremska Mitrovica, Beočin, Irig, Ruma, Pećinci, Stara Pazova, Indija i Sremski Karlovci.

19. Banatsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Gornje Potisje, Donje Potisje, Mužljanski Rit, Gornje Potamišje, Donje Potamišje, Donje Podunavlje, SPR Deliblatski pesak, Vršački breg, Karlovačke šume, Majur, Dumača i Mali rit.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama.

v) privatne šume na teritorijama opština: Novi Kneževac, Čoka, Kikinda, Novi Bečeј, Nova Crnja, Žitište, Zrenjanin, Sečanj, Plandište, Alibunar, Kovačica, Opovo, Pančevo, Kovin, Bela Crkva i Vršac.

20. Severnobačko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Subotičke šume, Potiske šume, Karapania, Kolut-Kozara, Monoštorske šume, Zaštićene šume Apatina, Apatinski rit, Kamariste, Doroslovačka šuma, Branjevića za gazdovanje šumama.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama.

v) privatne šume na teritorijama opština: Sombor, Apatin, Odžaci, Kula, Mali Idoš, Bačka Topola, Subotica, Kanjiža, Senta i Ada.

21. Južnobačko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Topolik, Šajkaška, Kamenjar, Dunavske ade, Plavanske šume, Bođanska šuma, Cerik, Ristovača, Palanačke ade, Čipski Poloj i Bagremara.

b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama.

v) privatne šume na teritorijama opština: Bač, Bačka Palanka, Bački Petrovac, Vrbas, Srbobran, Bečeј, Temerin, Žabalj, Titel i Novi Sad.

22. Pomoravsko

a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Velja Glava - Kopinjak - Crni Kamen, Šavarinka, Govedarnica, Velji vrh - Kriva reka, Žegovac - Zeleni vrh i Gušica.

- b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine a nalaze se na teritorijama opština: Kosovska Kamenica, Gnjilane i Vitina.
- v) komplet državnih šuma Kopiljača u KO Kopiljača opština Vitina,
- g) privatne šume na teritorijama opština: Kosovska Kamenica, Gnjilane i Vitina.

23. Nerodimsko-lepenačko

- a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Nerodimsko-jezerčke šume, Topilo-devetak, Šara, Štrbačko-gotovuške šume, Vrbeštičko-koštanjevačke šume, Bukovik, Bodošnjak-Dinarica, Bela Voda i Bitinjsko-sušičke šume.
- b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine a nalaze se na teritorijama opština: Uroševac, Kačanik, Štrpc i Štimlje.
- v) privatne šume na teritorijama opština: Uroševac, Kačanik, Štrpc i Štimlje.

24. Šarsko-podrimsko

- a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Šar Planina, Kodža-Balkan, Koritnik, Paštrik, Koritnik II, Borski čestak-Jelak, Crnoljevsko-Biračke šume, Bukoglava-Mušotiške šume i Orahovac-Milanovac planina.
- b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine a nalaze se na teritorijama opština: Prizren, Suva Reka, Gora, Opolje, Orahovac i Mališevo.
- v) privatne šume na teritorijama opština: Prizren, Suva Reka, Dragaš, Orahovac i Mališevo.

25. Prokletijsko-bističko

- a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Hajla, Koprivnik, Žljeb, Dubočak, Ločansko-Dečanske šume, Kožnjar-Raški Do, Juničke planine, Pleće-Čelije, Streočke planine, Paštrik II, Čeret, Maja glava, Duškaja, Korenik-Bele vode, Raduša i šume šumskog gospodinstva Klina.
- b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine a nalaze se na teritorijama opština: Peć, Dečani, Đakovica, Istok i Klina.
- v) privatne šume na teritorijama opština: Peć, Dečani, Đakovica, Istok i Klina.

26. Ibarsko

- a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Mokra Planina - Oklačka Glava, Kopaonik-Šalja, Denkovac, Dobro brdo-Lokve, Brdija-Letine, Gnježdanske planine, Jarik-Belo brdo, Šatorice-Mala Reka, Dubočak i Stolovi.
- b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine a nalaze se na teritorijama opština: Titova Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić.
- v) privatne šume na teritorijama opština: Titova Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić.

27. Kosovsko

- a) državne šume obuhvaćene gazdinskim jedinicama: Zebinačka bara-Crni potok-Suljević čuka, Čičavica, Bukoglava-Slavkovac, Dreničke šume, Lipljanske šume, Mališevske šume, Srbica-Čičavica, Murgula-Belasica, Popovo-Lapaštica, Lipovica i Turučica.
- b) neuređene državne šume kojima gazduju preduzeća za gazdovanje šumama i opštine a nalaze se na teritorijama opština: Priština, Vučitrn, Glogovac, Lipljan, Srbica, Podujevo, Kosovo Polje, Novo Brdo i Obilić.
- v) privatne šume na teritorijama opština: Priština, Vučitrn, Glogovac, Lipljan, Srbica, Podujevo, Kosovo Polje, Novo Brdo i Obilić.